

A KÚRIA végzése

Az ügy száma: Kvk.III.37.607/2019/4.

A tanács tagjai: . Kovács András a tanács elnöke
. Mudráné dr. Láng Erzsébet előadó bíró
. Sperka Kálmán bíró

A kérelmező:

A kérelmező képviselője:

Az ügy tárgya: választási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: kérelmező

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: alperes neve
93/2019. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a alperes neve 93/2019. számú határozatát helybenhagyja.

A le nem rótt 10.000 (tízezer) forint illetéket az állam viseli.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat szempontjából lényeges tényállás

- [1]. magánszemély (a továbbiakban: Beadványozó) 2019. május 3-án elektronikus úton kifogást nyújtott be a alperes nevéhez (a továbbiakban: NVB), melyben előadta, hogy a Duna Média Szolgáltató Zrt. (a továbbiakban: Médiaszolgáltató) MR1 rádió médiaszolgáltatásának 2019. május 2-i reggeli műsorával megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdésének a), c) és e) pontjaiban foglalt eljárási alapelveit. Sérelmezte a „Jó reggelt, Magyarország!” című műsorban elhangzó elemzést, amelyben T.E. a Nézőpont Intézet elemzője (a továbbiakban: Elemző) számolt be az ellenzéki pártok május 1-jei kampányáról. Kifejtette, hogy Elemző „sorban megemlíti a jelentősebb ellenzéki pártokat, a parlamenti pártokat, és a Mi Hazánk Mozgalmat is. Minden felsorolt pártról dehonesztálón beszél, hogy képtelenek bármilyen üzenetet átadni. A Momentum rendezvényét, az ott elhangzottakat pedig teljesen kihagyta.
- [2] A műsorban az Elemző szerint május 1-je alkalmas lett volna arra, hogy az ellenzéki pártok kifejtssék fontos kérdésekben a véleményüket, de az ellenzék képtelen volt erre. Beadványozó

- hangsúlyozta, hogy a „műsorban szereplő szakértőtől a lakosság tényszerű elemzést vár”. Álláspontja szerint „a műsor fideszes kampányműsorra alakul abban az esetben, ha nem a tényeket veszik figyelembe, elhallgatják azokat, és mellette a tájékoztatás látszatát keltik”. Ez akadályozza a társadalmi vitát.
- [2] Véleménye szerint a riport a Ve. mellett sérti az Alaptörvény IX. cikk (2) és (3) bekezdését, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, valamint a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvényt is. Bizonyítékként csatolta a sérelmezett reggeli műsor online elérhetőségét, és megjelölte a 8 óra 23 perc 55 másodperctől kezdődő 4 perces kifogásolt riportot. Megjelölt továbbá több online híradást, és internetes portál írásait is a tárggyal kapcsolatban. Kérte az NVB-t, hogy vizsgálja ki a megjelölt esetet, és a további jogsértések elkerülése érdekében hatékonyan lépjen fel.
- [4] Az NVB a Médiaszolgáltatót értesítette a kifogásról. A Médiaszolgáltató kifejtette, hogy a kifogásolt műsorszám közéleti tájékoztató műsor, nem lehet kifogás tárgya, hogy a műsorszám kampányidőszakban nem kizárólag politikai szereplők számára nyújt megjelenési lehetőséget, ahogy az sem, hogy mely szakértő álláspontja kerül ismertetésre. Álláspontja szerint az is erősen vitatható, hogy a megszólalás értelmezhető-e kampánytevékenységként. A kifogásolt 4 perces beszélgetés kapcsán nézete szerint nem állapítható meg a kifogásban megjelölt alapelvek sérelme, ezt egyenként meg is indokolta, és kérte az NVB-től a kifogás elutasítását.

Az NVB határozata

- [5] Az NVB 93/2009. számú határozatával a kifogást elutasította. Indokolásában rámutatott, hogy a beadványozó a Médiaszolgáltató tevékenységét az Európai Parlament tagjainak 2019. évi választása kampányidőszakában támadta. A választási bizottságok és a bíróságok következetes gyakorlata szerint a választási kampányban részt vevő médiaszolgáltatókkal szembeni esélyegyenlőség biztosítására vonatkozó kötelezettség betartása csak a műsorfolyam egészének, de legalább átfogó részének ismeretében vizsgálható. A meghatározott tartalmú műsorszámokat az adott ügy szempontjából irányadó teljes időszakban összességükben kell vizsgálni. Az esélyegyenlőség alapelve és erre tekintettel a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvének sérelme akkor állapítható meg, ha a Médiaszolgáltató valamennyi műsorszámát a választási eljárás időszakában, de legalább átfogó részében vizsgálva bizonyítható, hogy valamely jelölt, jelölőszervezet indokolatlanul kevesebb megjelenési lehetőséget kap más, azonos jogi helyzetben lévő jelölttel, illetve jelölőszervezettel szemben. Ezen megállapítását az NVB számos kúriai végzés megjelölésével támasztotta alá. Figyelemmel a választási kampány 50 napos időtartamára, az NVB gyakorlata két hét időtartamot már elegendőnek tart ahhoz, hogy egy műsorfolyamban az alapelvek érvényesülését vizsgálni lehessen.
- [6] A fenti gyakorlattól való eltérést az indokolhatja, ha a választási eljárásban olyan egyedi esemény történik, amellyel kapcsolatban a tájékoztatás akár rövidebb időszakban, vagy egyetlen műsorszámban is vizsgálható vagy ugyanezt a vizsgálatot a Médiaszolgáltató szerkesztési gyakorlatában jelentkező egyedi körülmény indokolja. Ezen nézetét is több NVB határozattal, illetőleg kúriai végzéssel támasztotta alá az NVB.
- [7] A Beadványozó egy adásnapot és ezen belül egyetlen műsorrészt jelölt meg a jogszabálysértés megalapozására. Az NVB álláspontja szerint ugyanakkor ez önmagában nem felel meg a műsorfolyam vizsgálatához szükséges minimumnak. A Beadványozó a szélesebb műsorfolyam elfogultsága tekintetében tett kifogását semmivel nem támasztotta alá, így az érdemben nem volt vizsgálható. Nem talált olyan egyedi körülményt az NVB, amely a kifogásban megjelölt riportra tekintettel az önálló vizsgálatot megalapozta volna. Az NVB a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjai vizsgálata során nem járhat el az egyes műsorszámokat kiragadva, figyelemmel kell lennie valamennyi a választásokkal kapcsolatos tartalmú hír- és politikai műsorra. Az Alkotmánybíróság

1/2007. (I.18.) AB határozatában rögzítette „a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, mint amely azt a követelményt támasztja műsorszolgáltatóval szemben, hogy az minden egyes álláspontot, minden egyes műsorszámban megjelenítsen.” Az NVB ezért megállapította, hogy önmagában a megjelölt riportra leszűkítve az esélyegyenlőség sérelme nem vizsgálható.

- [8] A Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontja, valamint az Alaptörvény és más jogszabályok megsértésének megállapítását is kérte a Beadványozó, azonban az NVB semmilyen jogszabálysértő elemet nem talált a tényállásban a megjelölt műsor rész tartalmában, az ügyben értékelhető további bizonyítékot pedig a beadványozó nem jelölt meg.
- [9] Végezetül rámutatott, hogy az NVB, a Kúria Kvk.I.37.388/2018/2. számú végzésével helybenhagyott 556/2018. számú NVB határozatában foglaltakkal megegyező álláspontja szerint a sérelmezett műsor rész szakértő által végzett politikai elemző tevékenység volt, amelyet el kell határolni a választási időszakban kifejtett kampánytevékenységtől. Elemző kifejtett véleménye szakmai megnyilvánulásnak tekinthető, részben vagy egészben közvélemény-kutatási adatokon alapul, így kívül esik a Ve. 141. §-a szerinti tevékenységen, a jelölőszervezetek közötti esélyegyenlőség vonatkozásában nem vizsgálható, tartalma közzététele pedig a választási eljárás más alapelvét vagy választásra irányadó egyéb jogszabály rendelkezését sem sértette. Ezért az NVB a kifogást a Ve. 220. § alapján elutasította.

A felülvizsgálati kérelem és az egyéb résztvevő nyilatkozata

- [10] A határozattal szemben a kérelmező terjesztett elő bírósági felülvizsgálati kérelmet, kérte az NVB határozatát a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatni úgy, hogy a Kúria az érdemi vizsgálat alapján a kifogásnak adjon helyt, és állapítsa meg a Ve. 218. § (2) bekezdés a) pontja alapján a jogszabálysértés tényét, és b) pontja alapján a Médiaszolgáltatót a további jogszabálysértéstől tiltsa el, a d) pont alapján pedig szabjon ki bírságot.
- [11] Érintettségét azzal támasztotta alá, hogy 2019. évi európai parlamenti választás jelölőszervezete, így az ügyben e tényből fakadóan önmagában megalapozott az érintettsége.
- [12] Az ügy érdemében kifejtette, hogy a Bizottság maga is elismerte, hogy a műsorfolyamra vonatkozó vizsgálat szabálya alól létezik kivétel. Eltérést indokolhatja, ha a választási eljárásban olyan egyedi esemény történik, amellyel kapcsolatban a tájékoztatás akár rövidebb időszakban vagy egyetlen műsorszámban is vizsgálható. Jelen esetet (május 1. munkaszüneti nap a kampányidőszakban) azonban nem tartotta ennek megfeleltethetőnek, ezért a kifogást a Ve. 220. §-a alapján elutasította. Ezzel az érveléssel szemben viszont arra utalt a kérelmező, hogy az NVB 663/2018. számú határozatára is figyelemmel jelen ügy is eltérő eljárást indokolt volna. Mivel a kifogásolt műsor egy konkrét napnak, azon belül is a kampányban szereplő pártoknak a munka ünnepe kapcsán képviselt álláspontjának bemutatására törekedett, ezért azok vizsgálata nem végezhető el a műsorfolyam egészét tekintve, egyedi jellegénél fogva önmagában kellett volna kiegyensúlyozottnak lennie. Ezt állapította meg a Kúria Kvk.VI.37.432/2018/2. számú határozata, amit a Kvk.IV.37.516/2019/4. számú végzés is követett. Utalt arra, hogy ha a műsorfolyamban való megjelenés lehetősége valamely a médiaszolgáltatásban felmerült okból, indokból egyetlen adásra korlátozódik, akkor az ebből való kimaradás, kihagyás a kiegyensúlyozottságot, illetve az esélyegyenlőséget önmagában sérti. Hivatkozott még az álláspontja alátámasztására a Kvk.III.37.465/2014/2. számú végzésre is.
- [13] A kiegyensúlyozottság követelményének alátámasztására felhívta az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdését, továbbá a sajtószabadságról és médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 13. §-át, és utalt a Kúria Kvk.IV.37.516/2019/4. számú végzését. Mindebből azt a következtetést vonta le, hogy az NVB a döntésének meghozatala során tévesen a Ve. 43. §-ába ütköző módon nem vette figyelembe a május 1-jei munkaszüneti nap kiemelkedő jelentőségét, és azt, hogy az MR1 Kossuth Rádió 2019. május 2-i „Jó reggelt,

Magyarország!" című műsora nem felelt meg a kiegyensúlyozott tájékoztatásnak, mert az ellenzéki majális rendezvényeit nem mutatta be. Nézete szerint a Médiaszolgáltató vezérigazgatója az észrevételében maga sem vitatta a kifogás tényelődását.

- [14] A Kúria felhívására a műsorszolgáltató, mint egyéb résztvevő, akinek jogait és kötelességeit az ügy érintheti, nyilatkozatot tett, melyben kérte az NVB határozatának helybenhagyását, annak helyes indokai alapján. Hivatkozott arra, hogy a jelölő szervezetek május 1-jei tevékenységeiről számos műsor összességében kiegyensúlyozott módon beszámolt, e műsorokat konkrétan meg is jelölte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A kérelmező az érintettségét igazolta, így a Kúria a kérelmet érdemben vizsgálta. A felülvizsgálati kérelem az alábbiakra tekintettel nem alapos.
- [16] A Ve. 2. § (1) bekezdés szerint a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:
- a) a választás tisztaságának megóvása,
 - c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,
 - e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás.
- [17] A Kúria előjáróban rögzíti, hogy a kérelmező a felülvizsgálati kérelmében azt nem vitatta, hogy a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjaiban foglalt alapelvi követelmények teljesülését a lineáris médiaszolgáltatás esetében nem az egyedi műsorok, hanem a műsorfolyam vizsgálatával kell végezni. Ugyanakkor arra hivatkozott, hogy e generális szabály alól lehetnek kivételek. Konkrét esetben a május 1-jéhez, mint ünnepnaphoz, munkaszüneti naphoz kötődő eseményekről szólt a tájékoztatás, a kampányban szereplő pártoknak a munka ünnepe kapcsán képviselt álláspontja, megnyilvánulása bemutatását célozta egy politikai elemzés formájában. Ennélfogva az adásnak, a kifogásolt riportnak önmagában kellett volna kiegyensúlyozottnak lennie, nem a műsorfolyam egészét vizsgálva.
- [18] A Kúria szerint jelen ügy annyiban valóban speciális, hogy a május 1-je jellegzetes eseményei alkalmasak lehettek arra, hogy lerövidítsék a vizsgált műsorfolyamat időtartamát. Elfogadható, hogy a munka ünnepéhez kötődő elemzés hírértéke, aktualitása, lényegében a következő napra (legfeljebb egy-két napra) korlátozódik, a fő szabály szerinti két hét vizsgálata ez esetben valóban nem indokolt. Ugyanakkor a szóban forgó rádióműsor részlet (egy reggeli adásban körülbelül 4 perces blokk) viszont arra nem elegendő, hogy ebből a médiaorgánumban nem tárgyilagos, nem kiegyensúlyozott tájékoztatását le lehetne szűrni, meg lehetne állapítani.
- [19] Egy szakértő elemző válaszolt a feltett kérdésre, melyben elmondta saját szakmai véleményét. Ennek mikénti minősítése kapcsán hivatkozott az NVB a Kúria Kvk.I.37.388/2018/2. számú végzésére, mely határozati indokolást egyébiránt a felülvizsgálati kérelem nem cáfolta. Az pedig az iratok alapján nem valós állítás a kérelmező részéről, hogy a Médiaszolgáltató vezetője az észrevételében lényegében elismerte volna a kifogásolt tényelődást. Ezzel szemben a konkrét műsorról kapcsolatban fejtette ki álláspontját több oldalon keresztül.
- [20] A Kúria utal arra, hogy bármilyen elemzőnek vagy szakértőnek a saját szakterülete szabályai szerint kell objektív véleményt adnia, az jelen választási ügyben a szakértőn jogilag nem kérhető számon, mint ahogy a műsorszolgáltató sem, hogy mi a szakmai véleménye a felkért elemzőnek, szakértőnek.
- [21] Osztotta a Kúria az NVB álláspontját, hogy a Ve. követelményei vizsgálata során nem lehet egyes műsorszámokat kiragadni, hanem a választásokkal kapcsolatos hír - vagy politikai műsorokra általában kell figyelemmel lenni. Továbbá megfelelően hivatkozott az NVB az Alkotmánybíróság 1/2007. (I.18.) határozatára, mely szerint a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, mint amely azt írja elő, hogy minden egyes álláspontot, minden műsorszámot meg kell jeleníteni.

- [22] A Médiaszolgáltató a felülvizsgálati eljárásban tett észrevételében ugyan rögzítette, hogy számos más műsorban is a május 1-jéhez köthető eseményekről beszámolt, de jelen ügynek ez nem volt tárgya, a kérelmező felülvizsgálati kérelmében egy konkrét megjelölt műsorszámra alapozta panaszát, és jogi álláspontját is, amely viszont az előző pontban foglaltakra tekintettel nem volt alapos.
- [23] A Kúria utal arra, hogy a kérelmező által hivatkozott két kúriai döntés pedig - részben eltérő tényállása okán - nem volt analóg alkalmazható. A Kvk.VI.37.432/2018/2. számú ügyben egyszeri és megismételhetetlen szereplés elmaradása okán (az adott választókerület jelöltje csak egy adott napon konkrét adásba tett műsorban mutatkozhatott volna be) mondta ki a Kúria, hogy kivételesen egy adás is sértheti a kiegyensúlyozott tájékoztatást, az esélyegyenlőséget. A Kvk.IV.37.516/2019/4. számú ügyben pedig az adott Médiaszolgáltatónak eleve több hírműsora vizsgálatára került sor.
- [24] Fentiekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a kifogásolt műsorrészlet a Ve. kérelmező által hivatkozott alapelveit nem sértette meg, illetőleg nem merült fel a Ve. 43. §-ban foglalt előírások sérelme sem. Ezért a Kúria a határozatot a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

Záró rész

- [25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 228. § (2) bekezdése és a Kp. 157. § (7) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 124. § (5) bekezdésének megfelelően - figyelemmel a Ve. 229. § (2) bekezdéséből következően alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokról szóló 2005. évi XVII. törvény (Knp.) 1. § (2) bekezdésére - tárgyaláson kívül bírálta el.
- [26] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés d) pontja és igazoltan (2) bekezdése alapján személyes illetékmentességben részesül. Ezért az Itv. 62. (1) bekezdés s) pontján alapuló tárgyi illetékfeljegyzési jogra tekintettel, az Itv. 45/A. § (5) bekezdése szerinti mértékű, le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Ve. 228. § (2) bekezdése és a Kp. 157. § (7) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 35. § (1) bekezdése szerint a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam viseli.
- [27] A végzés elleni felülvizsgálatot a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. május 14.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. előadó bíró,
Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő